

MINERVA

Diar literar, beletristic și de distracțiune.

Apare în 1 (13) și 15 (27)
a fie-cărei luni.

Proprietar, editor și redactor responsabil:
George Curteanu.

Prețul: pe an 4 fl., pe 1/2 an 2 fl., pe 1/4 1 fl.
Pentru România și străinătate: Pe an 10 fr.
Prețul e a se solvi înainte.

Pământul și revoluțiunile sale.

Prelucrare liberă după autorul german de Drd. L. R.

Tot atunci s'a nimicit cetatea de port aproape de Lima numită Callao. Turnurile vechiei Callao se vedu încă și astăzi câți-va orgii sub luciul mării.

În anul 1692 insula vestindică Jamaica și cu deosebire cetatea Port-Royal, în urma unui cutremur, a fost prada unei catastrofe atât de înfiorătoare, încât scirile despre acesta se cetesc numai cu înfiorare. Portul în puține secunde a fost inundat. Aproape întregă cetatea a fost cuprinsă de undele revolte și parte a fost înghițită de crepăturile pământului, parte răsturnată de sguduiturile teribile. Multe case s'au cufundat drept în jos, unele piscuri s'au răsturnat întocmai ca niște globuri, ér nisipul s'a ridicat vârtej în aer, ba și mulți oameni au fost ridicați la înalțimi considerabile, ér alții îngropați în interiorul pământului. O mocirlă de 1000 de jughere s'a format din isvórele cari eșiau din pământ.

Unele crepături aruncau materii aprindivere, altele flacări. Strigătul și văerările celor desperați măriau lucrurile și așa cumplit de înfiorătoare. După acesta catastrofă a urmat apoi între cei rămași o mórte strașnică.

Prin un cutremur în anul 1783 a fost mai de totu nimicită cetatea Messina. Ea a fost pusă în stare de asediu de cătră valurile înalte și revoltate ale mării, -- o stare de asediu însă, în care nu mai putea cugeta nimeni nici la puscă și nici la fugă. Devastarea a fost foarte mare, dar cu toate acestea cu mult mai mică decât aceea, care s'a întâmplat în capitala Portugaliei cu 28 de ani mai înainte. —

Era adecă în ziua de 21 Martie a anului 1755, când Lisabona pre neasceptate a fost schimbată în pulvere și cenușă și a fost dobo-

râtă la pământ întocmai ca corpul unui gigant mutilat. Încă la primele sguduituri, cari au durat 6 minute, s'a surpat palatul regesc ca o casă făcută de hârtie, dimpreună cu edificiele, bisericile și mănăstirile cele mai mari îngropându sub ruinele lor la 30—40 mii de oameni.

Mulți nefericiți, cari numai cu unele membre erau prinși între bârne, petrii, etc. arău fi putut fi mântuiți, dar cui îi venia în gând acesta? Fie-care se gândia numai la mântuirea proprie, uitându în aceea panică teribilă de mântuirea celor mai de aproape alor sei. Catastrofa s'a început la 9^{1/2} ore dimineața. Fiind sârbătoare bisericile erau îndesuite de oameni, dintre cari însă nice unul n'a scăpat. Omenii de prin piețe și de pre strade au fost numai decimați.

Regele tocmai se afla cu familia în castelul Belem, în departare de o milă dela capitală, cu toate acestea a fost în periclu de a-și pierde viața. Casele surupate se aprinseră prin diferitele focuri de culină, care a ținut 3 zile. Rîul Tajo și marea au eșit preste țermuri; valurile s'au ridicat la o înalțime de 40 de picioare preste starea normală. După acesta nefericire a urmat o fómete mare. O bucată de pâne se plătea cu un font de aur. Omenii rîi, după cum se află în totă țera, s'au pus pre jaf și omor. Au jăfuit cadavrele mórte și au comis profânările cele mai rușinoase.

Regele în urma acestor fapte deprimătoare și regretabile lăsă se se ridice împrejurul cetății dărimate spândurători și a demandat a spândură pre mai mulți vinovați. Acest cutremur s'a simțit nu numai în întregul regatul, ci și în țerile cele mai departate și chiar în esten-

siune de 40 mile în oceanul Atlanticu. Durata acestei catastrofe a fostu de 6 minute.

După cum am amintituu mai înainte acea revoluțiuni ale pământului au fostu cu multu mai însemnate în timpurile străvechi, adecă preistorice, decâtu în acestu periodu istoricu, în care ici și côle se surupă câte unu munte, ori se ridică de sub mare câte o insulă, ori se lărgesce de sine și micșoréză câte unu portu. Suntu multu geologi, cari atâtu formarea munților, precum și esistența de ôse fossile a animaleloru de lacu și de mare aflătore pre vârurile munților și în speluncile acelora, câtu și pre suprafețele plane, unde suntu evidente urmele de esundări, tôte acestea nu le esplică prin diluviulu celu mare. Noi însé ne ținem de datele lui Moise, cu cari convinu foarte multe tradițiuni ale popórelorú vechi, ba chiar și ale poporațiunilorú indiane și ne alipimú pe partea acelora, cari cu voce tare susținú, că : în adeverú după multe revoluțiuni și străformări progresătore ale pământului a fostu unu diluviu, a cărui esistența o dovedescú ruinele formațiunilorú de mai înainte ale munților, miile de bucăți de stânci și petri rostogolite amestecate cu nenumérate schelete și scoice de animale nimicite, cari acoperú totu pământulu ; o dovedescú mai departe sute de specii de zoophite și vegetale amestecate cu rêsină d. e. succinulu, în care éráși se află deosebite specii de animale antidiluviane. Aceste dovedescú mai departe, că înainte de acestu diluviu a premersú o periodă, în care animalele și paserile nimicite au trăitú pre aceleași continente, cari și adí suntú continente, prin urmare nu póte avé locu străformarea aceea, ce o credú unii că adecă aceea ce mai înainte a fostu apă s'a făcutu uscatu și viceversa.

În acestu timpú pre pământu a domnitú

una și aceeași climă tropicá, fiind-că se află animale tropice fossile și plânte dela marea dela polulu nordicu până în țerile călduróse tropice, la Aequator și de aici éráși în josú până în țerile rēci ale semiglobului sudicu așa d. e. resturi de elefanți în pustiile nordice ale Syberiei și Americii nordice, în zonele ferbinți așa d. e. în Mexico, Peru, Java și în zona stêmpărată sudică așa d. e. în La Plata și Olandia nouă. Trebuie așadară, că pre neașteptate în loculú căldurei tropicale din ținuturile polare a întratú unu frigú foarte mare. Argumentu nerésturnaverú ne dau despre acésta Mamuthii, Elefanții și Rinocerii păstrați în întregitatea lorú, cari s'au aflatú băgați în ghétă, în care trebuie că au statú multe mii de ani.

Noi vomú enará aici pentru argumentare unulú dintre esemplele cele mai bătătore la ochi adecă aflarea neasceptată a unui Mamuth (Elephas primogenius). În anulú 1799 unu pescariú tungusicu cu numele Schumahov află la loculú de vėrsare a Lenei în marea de ghétă, în mijlocú între sloi, o massă fără de ôcrecare-va formă, pre care nu o putú deosebí bine, fiind-că era bágatá în o massă de ghiétă de 250 picióre în înălțime și care era acoperită cu pământú în înălțime de 14 policari. Numai în anulú 1804 a fostu eliberată acésta massă de ghétă, care o acoperia și care massă nu a fostú altceva decâtú unu Mamuth. Schumahov luă în posesiunea sa colții și căpétă pentru acestu fildeșú 50 ruble. Daună, că acestu animalú miraculosú a fostú și mai tare ciungăritú, pentru că urși și căni flămēndi îi máncară carnea, care în decursú de mii de ani s'a păstratú prós-petá în ghétă. Numai după 7 ani împératulú Alexandru din Rusia îlú cumpără cu 8000 ruble și lăsă sē-lú aducă în St. Petersburg.

(Va urmá).

Din trecutú.

*Șciť, câtú ținutu-te-am pre brațú
Și-am sărutatú fără de sațú,
Gurița ta de ángerășú
Și tu demone me 'nșelășú, —
Tu m'ai lăsatú!*

*Ah! câtú ne-amú petrecutú și-amú risú
În alú iubirei paradisú,
Ah! câte șópte dulci și moi
Șoptil'amú tainicé amēndoi, —
Și le-ai uitatú.*

*Dar' tu și-acuma'ți totú petreci,
La mine nici că mai gândesci,
Te simț ferice c'ai sdrobotú
O inimă, ce te-a iubitú —
Cu-atâta focú!*

*Ah! tu te veseleşci, petreci
În alei lumii valurí sēci,
Iar'eu te plângú, te plângú cu dorú,
Vai! după tine stau sē morú —
Și nu te uitú!*

I. H. P.

Unu copilă de conte.

Romanu de Antonu Langer

tradusă din limba germană de Dănilă Sânjoană.

CAPITLULU V.

Unu străină în Paris.

Cu permisiunea lectoriloru nostri ne vedemă éráşî necesitaşî a schimbă teatrulă nărăşîunei. După regulele cele vechi ale lui Aristoteles nu e permisă adecă în unu opă, ca péna să neglige unitatea timpului şi a locului, dar fiindă că nu avemă intenşîunea a alcătuî o operă, ci a eneră simplu păşîniile „copilului de conte“, astfelu nu-lă putemă părăsi, dacă sôrtea l'a aruncată când ici, când côle. Espunându aceste şi cerându scuse pentru negligearea reguleloru estetice luămă éráşî frulă nărăşîunei nôstre şi transpunemă pre bine-voitoriulă lectora pre altă terenă, care de presentă îlă forméză aşa numitulă „Boulevard des Italiens“ in Paris.

Pre acestă bulevard se află o cafenea cu firma: „au grand balcon“, şi pôrtă pe dreptă acestă nume, căci aceea are în etagiulă primă unu balconu mare, care ofere unu aspectă escelentă asupra tuturoră mişcăriloru parisianiloru. Cafenéua acésta e situată în apropiere de teatrulă celu mare, de primele cafenele, de burse şi de stradele Lepelletier, Vivienne, Richelieu etc. Pentru germăni mai posedă acestă balconu o deosebită putere de atracşîune. Aici se capătă bere, deşi nu de aceea calitate ca în Viena, Praga şi Munichiu dar totuşî bună de beută, pre care o producă bereriile din Paris şi Strassburg şi care e atât de cercetată de lorette. Ospetarulă, d-lă Breeding, ună germănu, primesce pre compatrioşîr sei cu multă amicitate şi cunoscându-le bine slăbiciunile, concede ôşpetiloru să pôtă fumă nu numai în cabinetulă de mâncare, ci şi în tôte apartamentele cafenelei.

Deci se nu ne mirămă, că aflămă éráşî pre erolă nostru în o odaiă a cafenelei „au grand balcon“, cu pipa în gură, cu unu pocală de bere pre mész, în discursă confidenşîală cu unu collega cunoscută din Germania, care tocmăi sosise şi elă în cetatea lumei de lângă Sena. Paul Hüniger din Monguntia, — aşa se cheama nou sositulă, — cercase pre Procopă la locuinşă sa, dar nu-lă aflase. Elă fusese în lucrătore, unde ca cei mai mulşî uvrieri în Parisu lucrându după bucată, şi astfel terminându-şî lucrulă mai de timpuriu numai după aceea pută stă la dispoşîiunea amicului seu, pre care îlă conduse apoi în acestă locală, ca să serbeze sosirea lui la unu pocală de bere.

— Şi-şî place aşadară în Paris? — întrebă Paulu

Hüniger continuându discursulă, care-lă întrerupse, ca să-şî aprindă pipa.

— Minunată! — răspunse Procopă Hlaby, — aici simşesc, că totă ce esistă are valôrea sa. Dēcă sum mészaru bună, sum stimată ca unu mészaru. — aici nici odată nu mi-se impută, că suntă meseriaşu, pentru-că meseriaşulă, carele îşî precepe meseria sa, e căutată şi plătită şi deşi cuvintele *liberté, egalité, fraternité* suntă şterse în tôte locurile şi colşurile, totuşî în realitate există încă. Aci contele îmi đice „monsieur“, pre când eu la rëndulă meu încă îi dau aceea titulă, şi acésta face multă, crede-me Hüniger, acuşi vei esperiă însuşi.

Hüniger, unu individă de o natură blândă, pre cum suntă ei acasă lângă ţerimurî Renului, după-ce trâmise în aeră căşî-va nori de fumă de tabacă respunse

— Asta-i fôrte frumosă! credă că-mi va plăcē; eu cugetă numai, că tu eşti fôrte uşoră de mulţamită, dacă te îndestulesci cu cuvântulă „monsieur“ dela unu conte? Dar dēcă ai voi să vini cu unu conte în atingere mai de aprôpe şi i-ai cereă amicită, întimpinate-ar elă ôre şi atunci cu asemenea amicitate, — he?

— Sigură — răspunse Procopă, — suntă dovedî, că aici la ţeră baroni au luată în căsătorie baletiste (teatraliste) şi că o damă a întinsă mâna unui uvrieriu simplu.

Procopă đise ultimele cuvinte cu atăta emonşîune, încâtă amiculă seu îlă privia uimită şi clătina cu capulă. Procopă observă acésta. O roşetă uşoră îi sbură preste faşă, îşî muşcă buzele şi continuă:

— Pentru aceea nu trebuie să credî tu, că doră m'ar bate gândurile a luă în căsătorie o contesă seu o marquisă, acésta a fostă numai aşa o observare din parte-mi!

— Ca să venimă la altă temă, — đise Hüniger — aşî vrē totuşî să sciu, cum s'a întemplată de ai venită aşa iute la Paris. Tu ai plecată din Colonia cu 14 đile înainte mea. Credeam, că te voiă ajunge în Aachen, Lüttich, ori Brussela, cetăşî, unde unu mészaru pôte învăţă multe, dar m'am înşelată. Apoi m'am întelnită cu Andernacher, care îmi spuse, că ai călătorită cu trenulă la Paris şi că petreci aici deja de trei luni împlinite, pre când eu vină cu rufele în spate din cetate în cetate, lucrându până ce abia astăđi am întrată prin suburbiulă Prissoniere în Parisulă ţeu celă lădată, unde lucrătorî se întituléză decătră conşî „monsieur“. Ce draculă te a adusă aşa iute aici?

Procopu rise, apoi rĂsponse:

— SĂ-ŢI spunĂ. Dela mĂiestrulĂ meu din Viena am cĂpĂtatĂ o sumĂ frumoşĂ de bani pentru cĂlĂtorii. In Boemia, Saesonia, Thuringia şi lĂngĂ RenĂ, unde am lucratĂ, nu am atinsĂ nimicĂ de acei bani. Inima ĂnsĂ me atrĂgea ĂncĂtinuu cĂtrĂ FrĂncia. ImĂ venia ea şi cĂnd ĂşI avĂ ceva de cĂutatĂ aici, şi cĂnd am cĂlcatĂ pre pĂmĂntulĂ belgicĂ, cĂnd am auditĂ vorbindu-se acea limbĂ, carea nu sciu pentru ce imĂ suna atĂtĂ de plĂcutĂ la urechiĂ şi o vorbiam Ăşa de uşorĂ caşI cĂnd ĂşI fi vorbitĂ din copilĂrie, atunci nu m'Am mai pututĂ opune impulsului ce-lĂ simĂţiam. — ImĂ scosei banii de rezervĂ din pachetaşĂ, me pusei pe trenulĂ, carele mergea la Paris şi cĂlĂtorii aici Ăn cetatea, care era Ăn ĂncĂtinuu scopulĂ dorinĂei mele.

— Ăşa darĂ numai cetatea şi  era? — ĂntrebĂ HĂninger cu o privire semnificĂtoare —  re se nu fie fostĂ aici Ăn jocĂ şi unĂ altĂ obiectĂ, pre carele credeai cĂ-lĂ vei aflĂ aici?

— Ce vorbescĂ prostii? — strigĂ Procopu jĂmĂtate ridĂndĂ, jĂmĂtate fĂrĂ voiĂ, ĂnsĂ ĂndatĂ ĂşI ĂntĂrse privirea Ăn josĂ, spre a ascunde roşĂţa ĂnvĂpĂiatĂ ce-i flĂcĂra Ăn faĂ.

Prin acĂsta ĂntĂrcere faĂa lui deveni Ăn o pozi ie, cĂtĂ putĂ fi vĂdĂtĂ de unĂ doamnĂ, carele şedea la mĂsa lateralĂ şi-şI bea ceaiulĂ. AcestĂ doamnĂ cu capul cĂruntĂ cu musta Ă şI barbĂ militarĂ, carele se Ăncerca a-şI dĂ unĂ aerĂ aristocraticĂ, arĂta a fi Ăn o stare tare decĂdĂtĂ. PĂlĂria şI paltonulĂ arĂtau o elegan Ă ĂnvechitĂ de Ăndelungata folosire, mĂnuşile erau acum descusute şI ciobotele sale de lacĂ luaserĂ forme curioşee, fiindĂ ajutate de tĂte pĂr ile de petece. ElĂ asculta cu mare aten iune, cum ĂşI esprima Procopu pĂrerile sale sociale şI cum vorbea elĂ de zelosĂ despre egalitate.

Dar Ăn acelu momentĂ strĂinulĂ ĂngĂlbini pĂnĂ la buze şI Ăncepu a tremurĂ Ăşa ĂncĂtĂ versĂ cĂntĂnutulĂ cescei, care tocmĂi voiĂ a o duce la gurĂ. In timpulĂ, cĂnd se ĂntĂrse Procopu ĂrĂşI spre a vorbi mai departe cu amiculĂ seu, strĂinulĂ ĂşI şterse fruntea şI murmurĂ Ăn sine:

— Trebuie sĂ vedĂ totĂ mereu spirite! TotuşI acĂsta nu mai pĂte fi ideie fixĂ, — e realitate! — asemĂnarea e prea mare, ĂncrĂdibilĂ!

Intr'aceea ĂntĂrcĂndu-se Procopu ĂrĂşI cĂtrĂ amiculĂ seu  ise:

— Cu tĂtĂ lauda, ce o facĂ eu Parisului, trebuie sĂ- I mĂrturisescĂ, aici strĂinii tare anevoie ĂşI potĂ aflĂ locuin Ă şI condi iune, de aceea fiind-cĂ suntĂ deja 9  re gĂndescĂ, cĂ ar fi timpulĂ sĂ te provĂdĂ cu unĂ cuartirĂ. La mine nu te potĂ primi, fiind-cĂ noi locuimĂ optĂ intr'Ă odaiĂ.

— O, nici nu pretĂndĂ, — rĂsponse HĂninger,

— se va aflĂ dĂrĂ undeva şI pentru mine unĂ cuibĂ. DĂcĂ nu voiĂ aflĂ nici unĂ patĂ, voiĂ dormi pre stradĂ.

— Atunci te ducĂ patrulele cu ei.

— Hm! acesta e ParisulĂ teu celĂ multa doritĂ. AşadarĂ trebuie sĂ-mĂ cautĂ cuartirĂ.

— Eu Ă I facĂ o propunere.

— Şi anume.

— CĂnd am venitĂ eu Ăn ParisĂ am locuitĂ mai ĂntĂiu la madame Badineau Ăn Quartier Latin. Aceea e o muiere onorificĂ, bĂtrĂnĂ, spalĂ cĂmeşI,  r bĂrbatulĂ ei negu Ătoresce ca desegarĂ, cu pantofle de paie, acolo ai putĂ aflĂ şI tu locĂ, cĂci domnii studen i au tocmĂi ferii — ĂnsĂ —

— Ce?

— Nu- I va fi prea departe?

— CĂtĂ este pĂnĂ acolo?

— Trei pĂtrare micĂ de  rĂ.

— Hm! cam departe — murmurĂ HĂninger, — dar cum am venitĂ pe josĂ din Colonia pĂnĂ Ăn Paris, voiĂ mai putĂ merge şI acle trei pĂtrare de  rĂ din BoulevardĂ pĂnĂ Ăn Quartier Latin. AşadarĂ Ănainte sĂu avant cum sĂ  ice pe aici.

Şi cu acestea PaulĂ HĂninger ĂşI scĂse pachetaşulĂ de sub mĂsĂ, ilĂ ridicĂ Ăn spate şI-şI luĂ cĂciula şI bĂţulĂ pre cĂnd Procopu Hlaby plĂti beutura, cu care — dupĂ datina vechiĂ a meseriaşilorĂ — regalase pe colega nou venitĂ.

In acestĂ timpĂ şI strĂinulĂ, carele privia pre calfa de mĂsarĂ cu cĂda ochiului, chemĂ pre gar onĂ, ii plĂti ceaiulĂ şI lĂsĂndĂ marquerului unĂ „sou“ ĂntrebĂ:

— Cunosci d-ta pre cei doi domnii de acolo, cari chiar voiescĂ a se duce?

— Nu, monsieur, astĂd i ii vĂdĂ pentru primadatĂ Ăn etablissementulĂ nostru.

— CĂ-i bine, — murmurĂ strĂinulĂ, pre cĂnd gar onulĂ se depĂrtĂ — apoi nu-mĂ rĂmĂne altĂ, decĂtĂ sĂ-lĂ urmĂrescĂ pĂnĂ-lĂ capĂtĂ singurĂ.

ĂşI şI luĂ urma calfelorĂ preste boulevardĂ Ăn susĂ pĂnĂ la Rue St. D nis, unde ei luĂrĂ calea Ăn josĂ cĂtrĂ Sena şI nu se lĂsĂ de d nşii pĂnĂ la casa mĂdamei BĂdineau. AjunşI aici tinerii nu ĂntĂr iarĂ 10 minute şI  r se ĂntĂrserĂ. PaulĂ HĂninger la ĂntĂrcere, nu mai avĂ pachetaşulĂ la sine, dovĂdĂ, cĂ mama BĂdineau ilĂ primi Ăn gazdĂ.

Ei apucĂrĂ calea Ăn josĂ cĂtrĂ grĂdina botanicĂ, unde Ăn apropiere de otelele cele mari, Cabarets numĂroşii turnau iubitorilorĂ de vinĂ unĂ vinĂ curiosĂ, carele se chiamĂ vinĂ roşĂ, deşI e negru şI care vĂrsatĂ pe o fa a de mĂsĂ, lasĂ Ăn urmĂ cele mai frumoşee pete albastre. Ambi colegi intrĂrĂ Ăn unulĂ din aceste otele şI aşĂdĂndu-se la o mĂsĂ HĂninger cerĂ numai decĂtĂ o sticlĂ de vinĂ, cĂci elĂ ca unĂ adevĂratĂ membru din

corpul meseriaşilor nu putea primi, ca să i-se plătească de cătră alţii „intrarea“ lui în Paris, apoi urmă o altă sticlă în onorea fericitei revederi, ş. a. m. d. până cătră miezul nopţii, când Hüniger eşind din otel nu mai era în stare a-şi afla calea singur cătră casă, ci Procopu trebui să-l însoţească.

Străinul, care în timpul petrecerii acestor amici în otel ocupase loc în grădina unei cafenele miserabile din partea vis-à-vis, luându câte un pocalu de vinarsu, vedându-i eşind se scula şi el şi din nou luă urma lor.

După-ce Procopu Hlaby conduse fericesc pe camaradul seu până la casa prea îngrigitei mame Badineau, luă drumul cătră casă.

Străinul îl urmări érašî apropiindu-se totu mai tare de el.

Procopu cânta cu o voce lină o poezie de alui Béranger şi mersul seu cam nesigur trada, că nu era de totu liber de réulu, ce căduse preste amiculu seu.

Cu toate acestea nu era în o așa stare, ca să nu potă observă urmărirea străinului, carele se apropia totu mai tare de el. În fine în Rue Buffon, o stradă lungă şi deşertă de ómeni, apropierea străinului deveni mai bătătoare la ochi. Procopu se opri locului, se întorse înderétu şi disc aspru:

— Gândescă, monsieur, că strada e destul de largă, încatu nu-i lipsă să ne suim unu pre altul. Decă voiesei să mergi la stînga, eu mergu la drépta, de-ţi place mai bine în drépta, atunci eu imi iau trotoarul dela stînga. Vedî monsieur, eu sum destul de complexantă, numai aceea nu o potă suferi, când merge cineva după mine. M'ai înţelesu?

— Da, monsieur — răspuse străinul — şi fiind-că d-ta observezi ceva neconvenientu, pentru-că din întemplantă mergu după d-ta, astfelu pentru înecunjurarea neplăcerilor trebuie să-mi alegu trotoarul de ceialaltă parte, bon soir, monsieur.

Şi ridicându-şi pălăria cu curtuosie străinul se retrase pe ceialaltă parte a stradei Rue Buffon, unde tei cei înalţi dintre trotoar şi stradă îl scuteau de privirile, ce i-le arunca Procopu iritată. Într'aceea murmură în sine:

— Astădî nu e de începutu nimic cu el. Réulu Macon, ce l'a beută, l'a făcută încredetoră şi gata de cértă şi acésta nu convine cu întrevorbirea ce trebuie să am cu el. Nu-mi restéză altceva decatu a-lu urmări, ca să aflu unde locuesce. Elu vorbesce limba francesă cu un accentu slavicu, — acésta încă convine cu ideia mea. Trebuie să me aţin numai la o anumită depărtare, altcum mă încureu cu el încă în cértă ceea-ce mia-r fi foarte neplăcută.

Străinul rămase cam două sute de paşi în urma

lui Procopu, cu toate acestea nu perdă din ochi pe tinerulu, pentru care se părea a se interesă foarte multu.

Erau deja două ore după miezul nopţii, luna apusese, nóptea era foarte rece cu atata mai tare că o ploaie mărunta, aruncată de vîntu, lovia în faţă pre puţinii ómeni, cari mai alergau la o óra așa tîrdie de nópte prin acésta parte deşertă a cetăţii. Procopu ca să potă trece de pe ţermurele stîngu alu Senei pe celu dreptu, apucă drumul cătră podul de lanţu St. Michael, carele se destinge prin aceea, că balustradele dela mijlocul podului sunt înalte abia de $\frac{1}{2}$ urmă așa încatu unu omu beatu, séu neprecaută, séu unu nefericită căruia i-se aplică o lovitură repede, foarte uşor se potă răsturnă în apă. Regiunea de juru împrejură e foarte deşertă şi liniseită. Uliţele înguste din acésta parte a cetăţii sémănă a fi făcute pentru scutirea celoru criminali şi făcători de rele. Podul şi jurul lui se bucură în Paris de celu mai réu renume, ce-lu potă avé o parte de cetate.

Când paşi Procopu pe podu, unu bărbat stetea chiar la mijlocul aceluia.

Deşi Procopu nu-şi îndreptă nici o atenţiune asupra acestui bărbat, pre carele îl credea de unu căletorú întârdiatu, făcu însă acésta cu atata mai multu străinul, carele venia după calfa.

Elu observă, că bărbatul aprinsé unu chibritu, a cărui flacără vînată, debilă să stînsé érašî așa de iute precum se şi aprinse. (Va urmă).

In sêri de vîră.

*Susă pre ceru suntă mi de stele,
Josu zefirulă lină adie, —
Câmpî şi codri, păserele
Tote saltă în veselie.*

*Iar sub teiulă din grădină
Unu svonu tainicu, linu tremură, —
Două inimă se alină
Povestindă gură, la gură.*

*Ése luna măestósă,
Dar privindu-i se ascunde, —
In a loră taine duióse
Cin' cutéză a pîtrunde?*

* * *

*Inc'o strîngere de mînu,
Inc'unu zimbetu înfocată, —
Elu să duce, ea rămâne
Surişendu-i ne'ncetată.*

*Şi atunci de nou apare
Luna blondă radiósă,
Depunîndu o sîmurtare
Copilitei sficiose.*

T. Simtionu.

Réposatulü.

Humorescă de A. Balázs.

„In inimă am unü golü, pe care nu-lü pôte umplé simțeméntulü indenpendinței. Simtú că numai iubirea më pôte face fericită. Adecă iubirea recipă, căci eu îlü iubescü cu căldură, sincerü și vieța mea ar perde tótă valórea fără elü. Dar Elü?“

Cine este acestü „elü?“ Aci suntă șese semne ale întrebării, dece ale semne ale exclamării și dóuë rândur de puncte!

„Ce bucurie! Iulius më iubescé!!! Elü e așa de bunü și de nobilü!!

„Dar cu atâtü mai bine, celü puținü îmi facü din elü unü bărbatü prevădătorü“.

Acesta-i unü complotü adevăratü, esplotatü cu sistemü!

In momentulü acesta bătü cineva la ușă.

— Pentru-ce te-ai încuiatü? — întrebă femeea mea.

— Sum îmbrăcată deja!

Eu nu răspunsei.

Așadar së sémănü întru tóte cu réposatulü? Bine dómna mea, îți voiü face pre voie!

— Te rogü, deschide odată! -- disc soția mea nerăbdătoare.

— Ascéptă puținü! — strigai cu asprime simulatä într'unü tonü, cum obiçnuia së vorbescă după țiarü réposatulü. Cu acestea më întorsei spre portretü dicëndü:

„Primiți, domnule profesorü, espresiunea distinsei mele stime și totü odată scuzele mele! Am fostü nedreptü cătră Dv., care ați fostü înțeleptü și unü adevăratü filosofü. De ađi încolo ocupați pe dreptü loculü de onóre din odaia mea, ca unü bărbatü care se bucură in celü mai mare gradü de stima mea!

Cu acestea acățai portretulü la loculü sêu, ér țiarulü îlü băgai in busunarü.

— Dar te rogü, deschide odată! repetă femeia mea impacientă. Numai după o pausă mai îndelungată o lăsai in lăuntru dicëndü:

— Ce vréi?

— Ce întrebare? Și ce tonü? Așadar tu nu ți-ai schimbatü încă hainele?

— Nu, acum nu mai am voe se mergü la teatru!“

— Ce manieră nouă și zodi despotice suntă astea? Réposatulü nu și-a permisü nic-odatä așa ceva.

— Atunci rógă pe repausatulü, së-ți dée brațulü și së te conducă la teatru! Eu rămănü acasă și punctü.

Me arunca in într'unü fotelü.

— Dar Iulius, tu ți-ai perdutü mintea. Clemantina ne ascéptă!

— Se va sătură ea de asceptatü. Altecum

e bine, că ai amintit'ó. Mie nu-mi convine femeia acésta. Nu më invoiescü, se mai ai cu ea legăturile de amiciție? Nu vréu și-ți înterdicü!

Fără o vorbă, me privi spăiméntată nevasta mea ca și cum ar fi voitü së se întrebe: ce së se fi pututü întemplă? Par că réposatulü ar vorbi?

— Dar te rogü, dragă o judeci falsü!

— Ah, nu më plictisi. Nu suferü și punctü. Apoi mai am së-ți spunü, că preste câteva țile ne vom mută la țeră!

— La țeră?

— Da, la țeră, și anume pentru tot-déuna. Vréu së portü insumi economia bunului meu!

— Inse dragă tu scii, că eu nu potü locü la țeră preste iarnă. Ași încărunți înainte de vreme! Tu nu më mai iubesci! Póte nic odată nu mai iubitü, omü fără inimă, esclamá ea plângändü.

Ca turbată aruncă la pământü portretulü bărbatului, căutändü țiarulü in firida golă și neafländulü se convinse că fusese demascată.

Se apropiă de mine cu fața roșă de rușine și frică, îndreptändü spre mine nehotăritü ochit cei frumoși umeđi de lacrimi.

Politicosü ridicai portretulü dela pământü și țisei: „Astfelü tractezi pe réposatulü têu? Asta merită elü pentru delicateța, bunătatea și prevenirea lui! Ertare domnule profesorü, pentru acestü tractamentü! Nu se va mai întemplă acésta, îți promitü, eu sucesorulü d-tale! Din momentulü acesta esci réposatulü meu!“

— țiarulü d-tale! E aci! țisei cu o ironie diavolésă, arătändu-ilü.

— Dă-mi-lü inapoi! Vréu së-mi am iarăși țiarulü! strigă ea, bătëndü cu piciórele.

— Oho! țisei, băgändu-lü in buzunarü. Mai întâiu vréu së-lü cetescü, së-lü studiezü cu de-amăruntulü și anume din motivulü acela, ca së potü fi in tóte ca renumitulü réposatü. Insa-ți ai țisü, că acésta e dorința ta cea mai ferbinte și dorința e poruncă in casulü de față!

Când vorbiam, făcü o față așa de smerită și de pocăită, încätü fui convinsü, că recunósce înfrângerea ei totală.

— Julius, poti-mé ertă? țise punëndu-și mânile cruceiși și privindu-mé cu o căutătură, carü ar fi pututü inmuia petrii.

— Vomü vedé, cum te vei purtă; dómna mea!

— Celü puținü arde țiarulü acela scărbosü . . .

Mi grozavü de rușine!

— Nu voiü face prostia acésta; omulü së nu nimi-

céscă nicî-odată repectele, cari i-au folositu. Apoi vréu
să mă formeză întocmai după modelul acestui mare
bărbatu și spre acel' scopu e cea mai bună carte de
instrucție!

— Așadar nu vréi să-lu nimicesci nicî-odată? —
oftă ea, apucându-mî mîna.

— Peste dece ani!

— Asta însemnăză atîta, câtu nicî-odată!

— Prin urmare nicî-odată! Că-lu voi studiă însă,
depinde dela tine!

Mulțămescu lui D-deu, că n'am avutu lipsă nicî-
odată să-lu studiez!

Trad. de Iv.

Literatură populară.

Poesii populare din Maramurășu.

Culese de dascălul Șie.

Supărată ca mine nu-i
Fără puin cucului,
Când îlă lasă mama lui.
Dară elū nu-i supăratū,
Nici ca mine de sēracū,
Că umblă din fagū în fagū,
Și cîntă ce i mai dragū
Mănăncă frunđe și erbă
Și trăiesce lune dragă.

Fata ce n'are nēcază,
Mergă după omū rēmasū,
Că hrănis'a de nēcasă.

Măndru-i codru și n'frunđitū,
Pe-a mea sēmă-i vesceđitū,
Măndru-i codru încărcatū,
Pe-a mea sēmă s'o uscatū.

Urītu unde se lasă
Nu mai lasă a trăi 'n casă.
Urītu unde se pune
Nu mai face traiuri bune.

Sē sciu cîntă ca cucu
Nu m'ași strică cu lucru,
Ași umblă din fagū în fagū,
Și-ași cîntă celui pribeagū,
Care m'ascēptă cu dragū.

Urītu și traiulū rēu
Duce-te la făgădeu
Da dragu și traiu bunū,
Intorče-te de pre drumū.

Aforisme alese despre femei, amorū si căsătoria.

Estrase din diverse colecțiuni de Jeronimū Barițiū.

Dēcă toți și-arū luă crucea în spate — câtu
de puține femei arū rēmăné pe josū! !

Hang.

Bărbatulū judecă femeile după esperința sa, ér
femeia pe bărbăț după presentarea lorū.

S. Wohl.

Femeia înfuriată sēmăná cu isvorulū tulburatū,
necuratū și nămolitū — înjositā, fără frumsete — și când
e așa, niminea orî câtu de însetatū ar fi, nu-lū va află
demnū, să sōrbă nicî o picătura din elū.

Shakespeare.

O femeie nu pōte înțelege nicî decum, pentru ce
cineva nu o pōte iubi.

H. Thom.

Câte femei nu-și iau unū amozē, nu pentru ca
să-lū aibă, ci pentru ca să nu'lū lase unei alteia!

A. Lindner.

Tōte femeile suntū actrițe născute și cu deosebire
bine sciu ele jucă rolulū naivelorū.

Mai ascuțită ca săgēta și ca aculū e limba fete-
lorū bătrāne și a sōreilorū.

Pe dracu ilū bagî lesne în femeie, dēr nu-lū mai
scoți nicî-odată.

Prov. Scoțianū.

Dēcă Eva ar fi cunoscutū de mai'nainte veninulū
mērului opritū, de sigurū că nu Satanū o ar fi sedusū,
ci ea pe Satanū.

Māni delicate de femeie au vindecatū deja multe
rāni, dēr mai multe încă au causatū.

Hilariu.

Femeile de ađi au devenitū unū articolū de luesū,
pe care nu și-lū pōte permite oricine.

Z. F.

Celū ce voiesce să fiă fericitū, trebuie să ia fir-
ma decisiune, a urî secsulū femeiescū câtū va trăi.

Boileau.

Diverse.

Comitetul Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român în ședința ținută la Sibiu în 16 Augustu n. e. aduce la cunoștința publică, că în urma îngrijitorilor vestii primite despre lățirea colerei a amânata pe timpu nedeterminat adunarea generală a Asociațiunii transilvane, convocată pe 27 Augustu n. e. și zilele următoare în Năsăud.

Cărți oprite. Cetimă în foile din Budapesta, că ministrul de culte și instrucțiune publică cont. Csáky a oprită folosirea cărților: Gramatica elementară a limbei germane de Ioan Macsim și Nicolau Pilția, Brașov. — Poetica română pentru cursul secundar de I. Manliu, Bucuresc. — Principii de literatură de M. Străjanu Bucuresc.

Scrierile autorilor bucovineni. Ultima adunare generală a „Societății pentru cultura și literatura română în Bucovina” a hotărât să adune și să păstreze toate publicațiunile scriitorilor români bucovineni. Comitetul Societății, ocupându-se în una din ședințele sale cu această chestie, a delegat o comisiune din membrii sei, care să cerceteze catalocele bibliotecii și să constateze, cari din acele publicațiuni lipsesc. Comisiunea a aflat, că lipsesc multe scrieri: apellază deci la publicul român, rugându-l să-i ofere gratuit câte un exemplar din acele scrieri.

Pecate domnesci, novelă originală de T. Simtion, se poate procura dela librăria tipografiei arhidieceesane în Sibiu și dela tipografia Orendi în Bistrița cu prețul de 30 cr. și 5 cr. porto postal. Venitul curat rezultat din vânzarea acestei broșuri este destinat „Asociațiunii Transilvane”. Se recomandă deci fie-cărui membru și spriginitor a acestei asociațiuni a-și procura această broșură.

Arta de a câștiga bani, („Geld verdienen“), se chiamă o broșură, în limba germană, ce firma F. W. Vossen și cons. a scos de sub tipar la Wald-Solingen și care în termeni precisi și ușori de înțeles de către oricine, fie acela în orice împrejurări ale vieții, cuprinde sfaturi practice pentru totu acela care voese a cruța și prin asta a ajunge la avere și bunăstare.

Broșura costeză 1.20 marel, séu 70 cr., trimiși în timbre postale.

Contra duelului ministrul de justiție al Rusiei a prezentat țarului un proiect de lege, în virtutea căruia cel ce ucide pe altul în duel, să fie condamnat la 6 ani închisore grea. Dacă duelul

se termină cu vulnerare grea, duelanții se condamnă la 3 ani de închisore, érá dacă se termină fără vrsare de sânge, la câte 6 luni de prinsore. Dacă mintea sănétosă și bunul simțu nu-i rețin delà nebulnia duelului, dóra îi va reținé asprimea legilor.

Necrológe. Baronul *Alexandru de Vasilco-Serețchi*, șeful partidului național român din Bucovina, a repositat în 20 Augustu n. e. la moșia Berhomet în etate de 66 ani. Românii bucovineni au perdut în decedatul un bărbat de înaltă valóre și un aprigu luptător pentru cauza română. Inmorméntarea s'a făcutu cu mare pompă.

— *Eusebiu Cartice*, Canonicu Custode a Bisericii catedrale gr.-cat. de Gherla, Rectoru seminariului, Prefectu a Tipografiei diecesane etc. după unu morbu greu și îndelungat, proveđutu cu Santele Sacramente ale moribunđilor a réposatu la 10 Augustu a. e. st. n. dimineța la 5 óre, în anul 57 a etáței și 31 a preoției sale.

Osamintele scumpului defunctu s'au aședatú spre repausu eternu în 12 Augustu la 10 óre a. m. în cimiteriul gr.-cat. din Gherla. Erá s. Liturgiá pentru regretatul adormitú s'a celebratú în 14 Augustu la órele 7 în capela episcopéscă.

Fie-i țerina ușorá si memoria binecuvintatá!

Deslegarea gácitureri de șacú de I. P. din Nr. 13 alú foicei nóstre e urmátóra:

Nu seiu de ce câte-odată
Simțu, că inima-mi tresare,
Când audú plângându cu jale
Córdele unei ghitare;

Darú simțu, că-o córdă frântá
Plânge și-n inima mea
De o tunică durere,
Ce nu s'a mai vindecá.

C. M.

Bine o au deslegatú:

Domnișóra: Eugenia V. Ciura, Abrudú; Dómna Victoria Dragá n. Tárđiu, F. Varșandú. — Domni Radu Sbiera, Botoșana; Vasile Nașcu, Serețelú; Victorú Bojorú și Ioanú Timișú, Ardanú; Ioanú Marcú, Sângerzulú-románú; Octavianú Pavelea și Macsimú Popú, Naseudú; Niculae Onciu, Uzdinú. — Premiulú fa dobânditú: dómna Victoria Dragá.

POSTA REDACȚIUNEL.

A. Mulțamită. Salutare. Indată ce vomú avé locú.

A. P. Năséudú. Același răspunsú.

Filea. Fóia s'a espedatú conformú dorinței d-tale. Că o ai primitú ori ba, nu seimú. Numerii neprimiti reclaméză-i și noi vomú servi cu alții noi.

B. în S. Intárziarea din urmă a revistei nóstre a urmatú parte din cauza neregularității, cu care aboneti ne trimitú prețurile de abonamentú, parte și din cauza unor reparaturí inevitabile întâmpate în localulú tipografiei.

Onorații aboneti, cari încă nu ni-au trimisú prețulú de abonamentú, suntú rugați a-și achitá datoriile.